

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlige del
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 9968 8461
mail:nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

Den 10. januar 2020

Screeningsafgørelse

Fredningsnævnets afgørelse om, at der ikke er pligt til udarbejdelse af en miljøvurdering i forbindelse med forslaget om fredning af Østre Anlæg og Skanseparken i Aalborg Kommune.

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlig del har den 11. april 2019 modtaget forslag om fredning af arealer ved byparkerne i Aalborg Kommune, Østre Anlæg og Skanseparken, (FN-NJS-15-2019).

Formålet med fredningen er,

- At sikre områderne som offentligt tilgængeligt parkområde,
- At sikre områdernes kulturhistoriske, havearkitektoniske og rekreative værdier, herunder undervisningsmæssige formål, under hensyntagen til områdernes naturmæssige indhold og landskabelige baggrund, og
- At sikre rammen om en fortsat dynamisk udvikling som grønne rekreative byparker, herunder med mulighed for at udvikle parkernes indhold, så det kan imødekomme de mange brugeres skiftende ønsker og behov, og øge parkerne naturindhold og biodiversitet.

Sagens oplysninger

Danmarks Naturfredningsforening og Aalborg Kommune har som sagsrejsere den 11. april 2019 fremsendt et screeningsnotat til fredningsnævnet, jf. kriterierne i bilag 3 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (miljøvurderingsloven), LBK. nr. 1225 af 25. oktober 2018.

Sagsrejserne har i notatet tilkendegivet, at det samlet set vurderes, at fredningsforslaget alene vil have uvæsentlige miljømæssige konsekvenser, og at der ikke er behov for at foretage en egentlig miljøvurdering.

Høring af berørte myndigheder

Fredningsnævnet har i medfør af miljøvurderingslovens § 32, stk.1, nr.1 foretaget høring af berørte myndigheder, hvilket i relation til fredningsforslaget er Miljøstyrelsen, idet Aalborg Kommune er medrejsere af sagen og således allerede har givet sin holdning til kende.

Miljøstyrelsen har ikke fremsendt bemærkninger til screeningsnotatet inden den af fredningsnævnet fastsatte frist den 5. december 2019.

Screeningsnotat

Der er i screeningsnotatet af 11. april 2019 anført følgende oplysninger til brug for nævnets afgørelse.

Titel	Fredningsforslag for Østre Anlæg og Skanseparken	
Beskrivelse af fredningsforslaget	<p>Fredningsforslaget omfatter Østre Anlæg 6,6 ha, og Skanseparken 6,6 ha, i alt 13,2 ha.</p> <p>Fredningens formål er især, at sikre Skanseparken og Østre Anlæg som offentligt tilgængelige parker, herunder parkernes kulturhistoriske, havearkitektoniske, og rekreative kvaliteter. Samtidigt giver fredningen mulighed for at udvikle parkernes indhold, så det kan imødekomme de mange brugeres skiftende ønsker og behov, og så parkernes naturindhold og biodiversitet kan øges.</p> <p>Parkerne kan stort set benyttes af borgerne som hidtil mens nye anvendelsesmuligheder er begrænset til parkformål. Herudover indebærer fredningsforslaget en vis regulering af parkernes anvendelse og drift med henblik på at forlænge træernes levetid og begrænse sliddet på plæner og grønne arealer. Herunder begrænses muligheden for at opstille større installationer i forbindelse med afholdelse af store offentlige arrangementer, således at dette kun må finde sted i parkernes særlige robustområder. I parkernes mest sårbare områder må der ikke afholdes arrangementer, og motoriseret kørsel og parkering (udover i forbindelse med parkens drift og vedligehold) er kun tilladt på parkernes faste kørespor og kun efter tilladelse fra kommunen.</p> <p>Desuden må træer over 50 år kun fældes af sikkerhedsmæssige årsager og stammerne skal bevares i parkerne til naturligt henfald - med henblik på at øge naturindhold og biodiversitet.</p>	
Kort over området	Vedlagt sammen med selve fredningsforslaget.	
Ansvarlig myndighed	Fredningsnævnet for Nordjylland, syd-østlig del c/o Retten i Aalborg Badehusvej 17 9000 Aalborg	
Sendes i høring hos	Miljøstyrelsen	
Omfatter fredningsforslaget forhold, der betyder, at det skal screenes eller at der skal udarbejdes miljørapport og -vurdering?:		
Skal fredningsforslaget screenes?	Ja	Fredningsforslaget er omfattet af §8, stk. 1, nr. 1, derfor skal det

		screenes
Medfører fredningsforslaget krav om, at der skal laves en habitatkonsekvensvurdering (forventes fredningsforslaget at medføre en væsentlig påvirkning af et Natura2000-område)	Nej	<p>Det vurderes, at fredningsforslaget er uden indvirkning på internationale naturbeskyttelsesområder af to væsentlige årsager:</p> <p>1) Det nærmeste Natura 2000-område Natura 2000-område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal ligger ca. 5 km vest for Skanseparken og ca. 7 km vest for Østre Anlæg. I kraft af den betydelige afstand, vurderes fredning af parkerne hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, at kunne medføre væsentlige påvirkninger ind i Natura 2000-området.</p> <p>2) Fredningsområdernes hidtidige anvendelse til parkformål ændres ikke. Det vurderes derfor at fredningen ikke vil kunne medføre nye former for forstyrrelser ind i Natura 2000-området.</p> <p>Samlet set vurderes fredningen at være neutral i forhold til Natura 2000-områder, både i forhold til fredningens indhold og i forhold til fredningens afstand til de nærmeste Natura 2000-områder.</p>

Indvirkning på miljøet

Miljøparametre	Ja, påvirkning	Ingen påvirkning	Vurderes nærmere	Bemærkninger
----------------	----------------	------------------	------------------	--------------

Fredningsforslagets indvirkning på eller relevans for andre projekter og aktiviteter	x		<p>Der kan fortsat afholdes større offentlige udendørs arrangementer af bred folkelig interesse i parkerne (dog maks. 20 arrangementsdage årligt).</p> <p>Efter fredningen begrænses hegning og opstilling af større konstruktioner i forbindelse med afholdelse af arrangementer til parkernes robustområder, ligesom kørsel og transport med motoriserede køretøjer i relation til arrangementer begrænses til parkernes faste kørselsforhold.</p> <p>Samlet vurderes det, at fredningen kan påvirke fredningsområderne positivt, så parkerne fremstår attraktive og frodige (dvs. ikke nedslidt) for et stort antal borgere hele året rundt.</p>
Fredningsforslagets indvirkning på eller relevans for anden planlægning og lovgivning		x	<p>Fredningsområderne er i kommuneplanen udlagt til rekreativt område. Der er ingen lokalplanlagte områder inden for fredningsområderne. Der er ikke udlagt råstofområder inden for fredningsområderne.</p>
Vurdering af fredningsforslagets miljømæssige indvirkning i forhold til størrelse, geografisk udbredelse og indbyrdes påvirkning		x	<p>Fredningen vurderes ikke at have miljømæssige indvirkninger på de nævnte forhold.</p>
By- og kulturmiljø			
Bymiljø/bygninger		x	<p>Fredningen ændrer ikke bestående bymiljøer.</p> <p>Ny selvstændig bebyggelse, tilbygninger til eksisterende bebyggelse, og ombygninger, der ændrer bygningens ydre fremtræden, kræver Fredningsnævnets tilladelse.</p> <p>Dog kan plejemyndigheden foretage ombygninger og mindre</p>

			<p>tilbygninger under 10 m², som har sammenhæng med områdernes drift og funktion som park.</p> <p>Samlet vurderes det, at fredningen ikke ændrer eksisterende bymiljøer eller væsentligt ændrer eksisterende bygninger inden for fredningsområderne.</p>
Fortidsminder		x	<p>Østre Anlæg indeholder ikke beskyttede fortidsminder.</p> <p>Skanseparken rummer et ca. 115*104 meter fredet mindesmærke; en fireoddet stjerneskanse inkl. volde.</p> <p>Plejemyndigheden kan iværksætte pleje af det fredede skanseanlæg.</p> <p>Samlet vurderes det, at fredningen ikke påvirker beskyttede fortidsminder eller muligheden for at pleje fortidsminder inden for fredningsområdet.</p>
Befolkningens sundhed/sikkerhed			
Handicappede og mobilitetshæmmede personer		x	<p>Fredningen bevarer parkernes stinet, og stiforløbet kan kun ændres efter en godkendt plejeplan. Dog kan plejemyndigheden afspærre områder af parkerne i forbindelse med parkernes drift eller begrundet i publikums sikkerhed.</p> <p>Selv om motoriseret kørsel, standsning og parkering uden for parkernes faste kørespor ikke er tilladt, kan handicappede (mobilitetshæmmede personer) benytte mindre eldrevne køretøjer i parkerne.</p>

				Samlet vurderes det, at fredningen ikke påvirker handicappede og mobilitetshæmmede personers adgang til og færdsel indenfor fredningsområderne.
Brand, eksplosion, giftpåvirkning		x		Fredningen forhindrer anvendelse af pesticider og øger ikke muligheden for at anvende fredningsområderne til aktiviteter med risiko for væsentlig brandfare, eksplosion eller giftpåvirkning.
Forurening				
Jordforurening, håndtering og flytning		x		<p><i>Østre anlæg</i> I Østre anlæg har der tidligere været losseplads, teglværk og teglværks sø, som efterfølgende er fyldt op. På den baggrund har regionen kortlagt ejendommen efter jordforureningsloven. Østre Anlæg er kortlagt på V1 efter jordforureningslovens.</p> <p>Etablering af forureningsfølsom arealanvendelse kræver en §8 tilladelse efter jordforureningsloven, og bortskaffelse af overskudsjord skal anmeldes til kommunens miljøafdeling.</p> <p><i>Skanseparken</i> I Skanseparken er der ikke registreret jordforurening.</p> <p>Hvis der under evt. bygge-, anlægs- eller jordarbejde i Skanseparken konstateres en forurening på ejendommen, skal arbejdet i henhold til jordforureningslovens § 71 standses, og myndigheden (kommunens miljøafdeling) kontaktes.</p> <p><i>Samlet vurdering</i></p>

				<p>Fredningen indeholder ingen bonusbestemmelser der tilsidesætter jordforureningsloven.</p> <p>Det er således uden betydning, at fredningen dels giver mulighed for terrænregulering til parkformål, samt nyetablering og udskiftning af eksisterende infrastruktur under terræn efter en godkendt plejeplan, og dels mulighed for at afhjælpe uopsættelige fejl og utætheder på eksisterende ledninger.</p>
Vand				
Grundvandsforhold		x		Fredningens fastholdelse af fredningsområderne til parkformål sammen med fredningens forbud mod anvendelse af pesticider medvirker til at beskytte grundvandet i området, men fredningsområderne er i dag ikke berørt af drikkevandsinteresser.
Jord				
Jordbund og jordarealer		x		Ingen relevante forhold inden for fredningsområderne.
Luft				
Luftforurening og påvirkning af luftkvaliteten		x		Ingen relevante forhold inden for fredningsområderne.
Klima				
Klimatiske faktorer som drivhusgasser, klimatilpasning mv.		x		Ingen eller evt. mindre positiv konsekvens da fredningen sikrer, at parkerne ikke kan inddrages til ændret arealanvendelse som byfortætning, der potentielt vil kunne medføre mere luftforureningen og udledning af klimagasser.
Trafik				
Trafikafvikling/-belastning samt trafikstøj og trafiksikkerhed		x		Fredningen medfører ikke ændringer i adgangsveje, trafikafvikling eller eksisterende vejforløb.

Natur				
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000, Ramsar mv.)		x		Fredningen vurderes at være neutral i forhold til Natura 2000-områder, især pga. den betydelige afstand til det nærmeste Natura 2000-område, men også fordi fredningen ikke vil kunne medføre forøgede forstyrrelser, eller nye former for forstyrrelser af arter eller naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.
Sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr, planter eller naturtyper	x			Fredningen vurderes at gavne byens biodiversitet, herunder bestanden af flagermus, som alle er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV. Især fredningens beskyttelse af træer ældre end 50 år vil på sigt forøge parkernes værdi som levested for fugle, flagermus og andre smådyr – for flagermus har de gamle træer betydning som ledelinje, fødesøgning- og rasteområder.
Naturbeskyttelse (§3)		x		Fredningsområdet i Østre Anlæg indeholder en ca. 1,5 ha stor sø. I fredningen er søen fritaget for arrangementer og opstilling af faciliteter. Herudover forekommer der ikke arealer med status som beskyttet natur indenfor fredningsområderne.
Spredningskorridorer/økologiske forbindelser	x			Fredningen medvirker til at opretholde områdernes værdi som økologiske trædesten mellem byens grønne områder. Fredningsområderne er i dag ikke udpeget til økologisk forbindelse, men Aalborg Kommune arbejder pt. med at indarbejde Østre Anlæg og Skanseparken i Det Grønne Danmarkskort som særligt værdifulde områder i forhold til rekreation, natur og landskab. Det Grønne Danmarkskort bliver en

				retningslinje i den kommende kommuneplan med forventet færdiggørelse med udgangen af 2019.
Landskab				
Bevaringsværdige landskaber, geologi, kystlandskaber mv.	x			Fredningen sikrer fortsat indsyn til Skanseparken som en af byens karakteristiske "grønne toppe"/ træklædte bakketoppe, samt udsigt fra Skanseparken over Limfjorden og det omgivende landskab. Fredningen sikrer også Østre Anlæg, som er en omdannet råstofgrav, der således fortæller om menneskets og Aalborg Bys interaktion med landskabet.
Andet				
Kumulativ effekt sammen med andre planer og projekter		x		Ingen relevante forhold.
Miljøpåvirkning af grænseoverskridende karakter		x		Ingen relevante forhold.

Afgørelse og begrundelse

Fredningsnævnet bestemmer, at fredningsforslaget ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Fredningsnævnet har på baggrund af den screening, som er foretaget af sagsrejserne, Danmarks Naturfredningsforening og Aalborg Kommune, og de i øvrigt foreliggende oplysninger vurderet, at fredningsforslaget ikke kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 10, jf. § 8, stk.2, nr.1, jf. stk.1, nr. 1 og nr.3.

Screeningsafgørelsen indeholder ikke stillingtagen til spørgsmålet om fredningsforslagets gennemførelse, men alene om, at fredningsforslaget ikke skal gennemgå en miljøvurdering, før der kan træffes afgørelse om fredning.

Sagens behandling

I afgørelsen har deltaget formanden for fredningsnævnet, dommer Torben Bybjerg Nielsen, det ministerielt udpegede medlem Poul Roesen og det kommunalt udpegede medlem Peter Halgren Madsen.

Afgørelsen er truffet i enighed.

Klagevejledning

Følgende fremgår af § 48 i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM): *En afgørelse efter § 19 om, at myndigheden ikke skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer eller ændringer deri, kan påklages efter reglerne fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet udarbejdes i henhold til.*

Stk.2: Myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelse af miljøvurdering efter § 8, stk.1, kan påklages efter reglerne fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet udarbejdes i henhold til.

Der kan derfor klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Klagen skal ifølge miljøvurderingslovens § 48, stk.1, jf. lov om naturbeskyttelse § 43 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. miljøvurderingslovens § 48, stk.1, jf. naturbeskyttelseslovens § 43:

- Ejere og brugere,
- Enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
- Statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt
- Organisationer m.v., som betragtes at have en væsentlig interesse i forslaget.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for generelle pris- og lønindeks, som løbende er offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevarerklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevarerklagenævnet offentliggør størrelsen på klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. hvis klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskreden klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft afgørelsesudkast i partshøring.

Torben Bybjerg Nielsen

Denne afgørelse sendes til:

1. Poul Roesen,
2. Peter Halgren,
3. Miljøstyrelsen, att. Jørgen Heinemeier,
4. Aalborg Kommune, att. Flemming Helsing,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København, att. Henrik Jørgensen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, att. Anton Thøger Larsen
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Himmerland-Aalborg,
12. Aalborg Historiske Museum,
13. Nørresundby Håndværkerforening.